

Förstudie

Namn på förstudie: Resursskola med
behandling

Författare: Yunus Tuncer

Datum: 2019-05-17

Version: Version 1

Sida: 1 (21)

Förstudie

Resursskola med behandling

Förstudie

Namn på förstudie: Resursskola med
behandling

Författare: Yunus Tuncer

Datum: 2019-05-17

Version: Version 1

Sida: 2 (21)

Version

Datum	Författare	Version	Ändring

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	5
1.1	Syfte	5
1.2	Metod.....	5
2	Resursskola och resursskola med behandling.....	6
2.1	Resursskola	6
2.2	Resursskola med behandling	6
2.3	Skollagen (2010:800)	7
2.4	Socialtjänstlagen (2001:453)	8
3	Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).....	8
3.1	Autism Spectrum Disorder (ASD).....	9
3.2	Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD).....	10
4	Behovs- och målgruppsanalys.....	12
4.1	Gymnasium.....	12
4.1.1	Gymnasie- och vuxenutbildningssektorns synpunkter	12
4.2	Grundskolan och förskoleklass	13
4.2.1	Barn- och utbildningsförvaltningens synpunkter	14
4.2.1.1	Målgrupp	15
4.2.1.2	Organisation och kostnadsfördelning.....	15
4.2.2	Förvaltningen för liv och hälsas synpunkter och målgrupp.....	16
4.2.2.1	Organisation	16
4.2.2.2	Resursenheten	17
5	Omvärldsbevakning.....	17
5.1	Internt	17
5.1.1	Laxen och Steget enligt resursenhetens beskrivning	17
5.2	Extern	18
5.2.1	Sofiaängens skola	18
5.2.2	Lunaskolan Södra.....	18
5.2.3	Magelungen.....	19
6	Alternativa lösningsförslag.....	19
7	Rekommenderad lösning.....	19
7.1	Övergripande risker.....	19
7.2	Nyttokalkyl.....	20
7.2.1	Förväntade nyttor.....	20
7.2.2	Kostnader	20

Förstudie

Namn på förstudie: Resursskola med
behandling

Författare: Yunus Tuncer

Datum: 2019-05-17

Version: Version 1

Sida: 4 (21)

8	Bilagor	21
---	----------------------	-----------

1 Bakgrund

Förvaltningen för liv- och hälsa har tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen, fått i uppdrag att ta fram en förstudie för att utreda förutsättningarna för att starta upp en resursskola med behandling i kommunal regi i Tyresö. Förstudiens behovsanalys ska omfatta elever från förskoleklass till gymnasium.

Uppdraget finns i nämnpplanen för arbetsmarknads- och socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. I gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fick förvaltningen för liv och hälsa uppdraget under sammanträdet i februari.

Enligt uppdragsbeskrivningen ska förstudien tas fram enligt Tyresö kommuns projektmodell, och ledas av en projektledare från förvaltningen för liv och hälsa eller barn- och utbildningsförvaltningen. Förstudien ska presenteras för arbetsmarknads- och socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i maj 2019 med förslag till beslut om eventuellt vidare planering/projektering.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden gav förvaltningarna tre gemensamma särskilda uppdrag år 2016. I fokus för de olika uppdragen var målgrupper som förvaltningarna gemensamt ansvarade för och där det fanns behov av att utveckla former för stöd och samverkan, både inom och mellan förvaltningarna, men även med externa aktörer, såsom det civila samhället. Exempel på en målgrupp var barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen var enligt uppdraget en högre måluppfyllelse i skolan. Enligt rapporten som togs fram utifrån gemensamma särskilda nämnduppdrag, var den förväntade nyttan av att kommunen kunde utveckla stöd och insatser och i större utsträckning finna hemmaplanslösningar anpassade för målgruppen, vara en högre måluppfyllelse i skolan, vilket innebär stora vinster för individen. Antalet skolplaceringar ansågs kunna minska om kommunen utvecklade kompetens och resurser om att ta hand om målgruppen på hemmaplan.

Socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen fick under år 2017 i uppdrag att utreda möjligheten att starta en resursskola i Tyresö kommun. Ett utkast till en utredning togs fram av de som ingick i projektgruppen som baserades på barn i årskurs F-6. Utredningen lades ner och en uppstart av resursskola med behandling i samverkan under 2018 bedömdes inte vara möjlig.

1.1 Syfte

Syftet med förstudien är att utreda förutsättningarna för att starta upp en resursskola med behandling i kommunal regi.

1.2 Metod

Förvaltningschefer, sektorchefer, verksamhetschefer, enhetschefer och rektorer inom förvaltningen för liv och hälsa och barn- och utbildningsförvaltningen har intervjuats. Tidigare rapporter och arbetsmaterial har granskats och information från litteratur och olika hemsidor har studerats.

2 Resursskola och resursskola med behandling

Resursskola och resursskola med behandling är två olika former av resursskolor. Nedan beskrivs de två olika formerna av resursskolor och begreppen.

2.1 Resursskola

Resursskola är ett begrepp som används för särskilda skolor som tar emot barn och ungdomar som av olika anledningar inte klarar av att studera i den ordinarie skolan. Resursskolan arbetar efter samma läroplan som den ordinarie grundskolan. En resursskola har mindre klasser, pedagogiken är anpassad efter individen och lärarna har oftast erfarenhet av barn med olika funktionsnedsättningar. Barnen har möjligheten att läsa ett ämne i snabbare takt och samtidigt få extra lektioner i ett annat ämne.¹ Vissa resursskolor har fokus på barn med vissa diagnoser, exempelvis neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).² Insikten om att barn med dessa diagnoser inte har en begåvningsnedsättning och därför inte hör till exempelvis till grundsärskolan har lett till att resursskolan har uppstått. Det är därför viktigt att särskilja på grundsärskolan/gymnasiesärskolan och resursskolan eftersom grundsärskolan och gymnasiesärskolan har sina egna läroplaner. Det är även viktigt att skilja på resursklasser och resursskolor.³

2.2 Resursskola med behandling

En resursskola med behandling är en resursskola med integrerad behandling. Behandlingen sker i samverkan med socialtjänsten. Behandling och definitionen av behandling kan variera. Behandling i en resursskola är inte definierat i lagstiftning. Arbetsmarknads- och socialsektorn i Tyresö kommun definierar behandling i en resursskola som en behandling för hela familjen. Innebörden är att det sker samtal med föräldrar med barn och det är viktigt att föräldrarna ställer upp. Det brukar oftast ske när det finns ett socialt problem i familjen. Enligt sektorns tolkning är det först och främst barnen som har en funktionsnedsättning men behandlingen omfattar hela familjen och det sker oftast när familjen inte klarar av att ta hand om barnen. Familjebehandlingen är viktigt i kombination med individuell behandling.

I arbetsmaterial från tidigare utredning om resursskola med behandling framgår att placering på resursskola med behandling ska göras först när det prövats om eleven kan gå kvar i den ordinarie hemskolan eller en annan skola. Barnet ska vara aktuellt inom Barn- och ungdomsenheten och barnavårdsutredningen ska vara avslutad och visa att det finns ett behov av samlade insatser för familjen. Ytterligare en förutsättning är att familjen är beredd att vara delaktig i behandlingen. Beslutet skall alltid föregås av utredning om särskilt stöd samt beslut om upprättande av åtgärdsprogram. Frågan om placering i en resursskola med behandling aktualiseras vid samordnad individuell plan, SIP, och det ska vara barn som har problem i både skolan och omfattande psykosociala problem. Placering sker alltid via SIP-möten och ett beslut från barn- och ungdomsenheten.

¹ <http://www.funkaportalen.se/guide/Utbildning-arbete/Stod-i-grundskolan/Vanlig-skola-eller-specialskola/>

² <http://www.funkaportalen.se/guide/Utbildning-arbete/Stod-i-grundskolan/Vanlig-skola-eller-specialskola/>,
<https://www.kristianstad.se/sv/barn-och-utbildning/grundskola/resursskola/>

³ <http://www.funkaportalen.se/guide/Utbildning-arbete/Stod-i-grundskolan/Vanlig-skola-eller-specialskola/>

2.3 Skollagen (2010:800)

Resursskolor arbetar efter samma läroplan som den ordinarie grund- och gymnasieskolan. Enligt skollagen 1 kap. 4 § syftar utbildning inom skolväsendet till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Enligt 1 kap. 4 § andra stycket ska i utbildningen hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Enligt 1 kap. 11 § ska för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen.

I 3 kap. skollagen finns det bestämmelser om barns och elevers utveckling mot målen. En elev ska skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller enligt 3 kap. 5 §. Enligt 3 kap. 8 § ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd enligt 8 §.

Skolplikten regleras i kapitel 7. De som omfattas av skolplikt är barn som är bosatta i Sverige, enligt 7 kap. 2 §. Skolplikten ska börja fullgöras i förskoleklassen. Därefter ska skolplikten fullgöras i grundskolan eller i den skolform där barnet tas emot. Skolplikten kan dock börja fullgöras direkt i grundskolan, enligt 7 kap. 4 §. Enligt 7 kap. 10 § inträder skolplikten höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år. Om det finns särskilda skäl får barnet fullgöra sin skolplikt först höstterminen det kalenderår då barnet fyller sju år. Skolplikten upphör vid utgången av vårterminen det tionde året eller, enligt 7 kap. 12 §. Skolplikten kan även upphöra senare eller tidigare enligt samma kapitel 13-14 §§. Vidare beskrivs det i 7 kap. 17 § att en elev i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i skolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utredas om det inte är obehövligt, i enlighet med 19 a §. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Vårdnadshavaren ska enligt 7 kap. 20 § se till att barnet fullgör sin skolplikt. Hemkommunen ska se till att skolpliktiga barn som inte går i dess förskoleklass, grundskola eller grundsärskola på något annat sätt får föreskriven utbildning. Hemkommunen ska i frågor som rör skolpliktiga elever som avses i 19 a § vid behov samordna insatser med samhällsorgan, organisationer eller andra som berörs, enligt 7 kap. 21 §. Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och grundsärskola och grundsärskola fullgör sin skolgång, enligt 7 kap. 22 §. Vidare beskrivs det i 7 kap. 23 § att hemkommunen får förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter, om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig att göra för att så ska ske. Ett föreläggande får förenas med vite. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart om inte annat beslutas.

Bestämmelserna i skollagen hindrar inte kommuner att inrätta och driva en resursskola för elever i behov av särskilt stöd. Det har högsta förvaltningsdomstolen bedömt i mål nr 3086-16 den 28 juni 2017.

2.4 Socialtjänstlagen (2001:453)

Enligt 1 kap. 1 § socialtjänstlagen ska samhällets socialtjänst på demokratins och solidaritetens grund främja människornas, ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas, vid beslut eller andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser för barn ska vad som är bäst för barnet vara avgörande, enligt 1 kap. 2 § socialtjänstlagen. Med barn avses varje människa under 18 år enligt 1 kap. 2 § socialtjänstlagen.

När den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med landstinget upprätta en individuell plan. Planen ska upprättas om kommunen eller landstinget bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker att den upprättas, enligt 2 kap. 7 § socialtjänstlagen.

Enligt 5 kap. 1 § ska socialnämnden verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden och ska i nära samarbete med hemmen främja en allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och unga. Socialnämnden ska enligt 5 kap. 1 § bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa. Vidare beskrivs det att socialnämnden ska med särskild uppmärksamhet följa utvecklingen hos barn och unga som har visat tecken till en ogynnsam utveckling. Socialnämnden ska i nära samarbete med hemmen sörja för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver och, om barnets eller den unges bästa motiverar det, vård och fostran utanför det egna hemmet, enligt 5 kap. 1 §.

3 Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF)

Det finns olika förklaringar till vad som orsakar neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som exempelvis ärftlighet och fosterskador. Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar visar sig genom att personen kan ha problem i det sociala samspelet med andra människor, problem med kommunikationen, motoriska problem, koncentrationssvårigheter, dyslexi, dyskalkyli, perceptionsstörningar, inlärningsproblem och bristande minnesförmåga.⁴ Miljöpåverkan kan inte orsaka neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, men däremot kan en bra miljö med förstående anhöriga, vänner och lärare underlätta och minska symptomen samt göra det lättare att leva med funktionsnedsättningen.⁵

Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) och Autism Spectrum Disorder (ASD) är några av de vanligaste neuropsykiatriska funktionsnedsättningarna. Personer med dessa funktionsnedsättningar har en annorlunda kognition, det vill säga tänker och uppfattar information, upplever och bearbetar sinnesintryck på ett annorlunda sätt. Omgivningen behöver därför ha förståelse för och anpassa sig till de behov personen har för att vardagen ska fungera.⁶

⁴ Iréne Larsson. *Specialpedagogik 1.Första upplagan*. Malmö: Gleerups Utbildning AB, 2013, 29.

⁴ <https://attention.se/npf/om-npf/>

⁵ <https://attention.se/npf/om-npf/>

⁶ <https://www.spsm.se/funktionsnedsattningar/neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/>

De kallas neuropsykiatriska för att hjärnan och nervsystemet bearbetar information på ett annorlunda sätt och detta kan påverka personen i en sådan omfattning att det blir en funktionsnedsättning.⁷ De olika diagnoserna har flera saker gemensamt. De är beteendediagnoser och ställs utifrån personens beteende inte utifrån medicinsk orsak, men de har en biologisk bakgrund.⁸ Personer med till exempel autism eller ADHD, är inga homogena grupper och ett enskilt undervisningsupplägg kan därför inte möta behoven hos alla inom dessa grupper. Stöd behöver baseras på den enskilda individens behov inom skolan. Det är viktigt att undervisningen anpassas individuellt från personens intressen och styrkor. I förskolan och skolan är den pedagogiska och sociala miljön lika viktig.⁹

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar brukar oftast ge sig till känna under barndomen.¹⁰ Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan även bli synliga i samband med skolstarten eftersom det i skolan ställs krav på att kunna anpassa sig och följa uttalade och outtalade regler.¹¹ Det är vanligt att barnen har inlärningssvårigheter och svårigheter att förstå eller koncentrationssvårigheter.¹² I tonåren kan neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kännetecknas av att ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar hamnar utanför den sociala gemenskapen. De impulsiva hamnar lätt i olämpliga kamratgång och de inåtvända blir ofta ensamma. Det kan även handla om att många har dåligt självförtroende och några drabbas av depressioner. Det är därför väldigt viktigt med stöd, vägledning och närvarande vuxna under tonåren.¹³

3.1 Autism Spectrum Disorder (ASD)

Personer med autism kan ha en intellektuell funktionsnedsättning och en försenad talutveckling som leder till en nedsatt kommunikationsförmåga.¹⁴ Några vanliga beteenden kan vara att personen drar sig undan och visar ointresse för andra människor.¹⁵

Diagnosen Aspergers syndrom har sedan 2015 tagits bort som separat diagnos ur diagnosmanualen DSM-5. Aspergers Syndrom ingår numera i den övergripande diagnosen ASD.¹⁶ Personer som har diagnoser enligt det gamla systemet behöver inte ändra sin diagnos eller utreda sig på nytt. Har individen fått diagnosen Aspergers syndrom så kan individen fortsätta säga att den har Aspergers syndrom.¹⁷

⁷ <https://www.spsm.se/funktionsnedsattningar/neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/vad-ar-neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/>

⁸ <https://www.spsm.se/funktionsnedsattningar/neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/vad-ar-neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/>

⁹ <https://www.spsm.se/funktionsnedsattningar/neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/pedagogik-och-forhallningssatt/>

¹⁰ <https://attention.se/npf/om-npf/>

¹¹ <https://attention.se/npf/om-npf/>

¹² <https://attention.se/npf/om-npf/>

¹³ <https://attention.se/npf/om-npf/>

¹⁴ Iréne Larsson. *Specialpedagogik 1.Första upplagan*. Malmö: Gleerups Utbildning AB, 2013, 31.

¹⁵ Iréne Larsson. *Specialpedagogik 1.Första upplagan*. Malmö: Gleerups Utbildning AB, 2013, 31.

¹⁶ <https://attention.se/npf/aspergers-syndrom/>, <http://habilitering.se/aspergercenter-barn-ungdom/information/asd-ny-benamning-pa-autismdiagnoser>

¹⁷ <http://habilitering.se/aspergercenter-barn-ungdom/information/asd-ny-benamning-pa-autismdiagnoser>

Personer med ASD har svårt att sätta sig in i hur andra människor tänker, känner och betar sig. När det gäller kommunikation kan personer med ASD ha brister i att förstå det som sägs och att avläsa kroppsspråk. Exempelvis kan de tolka orden rakt av och uppfattar inte det humoristiska eller de känslor som beskrivs. Däremot fungerar allt som har med fakta att göra, och de kan fascineras och ha specialintressen som exempelvis musik, konst eller data. Deras begåvning ligger ofta inom det normala eller över.¹⁸ Olika symptom som kan visa sig vid ASD är exempelvis svårigheter att ta kontakt med andra, leker gärna för sig själv, ett väl utvecklat tal, svårigheter med att avbryta och avsluta vad man håller på med och problem med motoriken.¹⁹

ASD försvinner inte med åren men situationen kan se olika ut i olika åldrar. Yngre barn klarar sig oftast med stöd av föräldrar och förskolepersonal. I grundskolan brukar svårigheterna däremot öka och ofta är problemen som störst under tonåren. Vuxna kan däremot må ganska bra eftersom de lärt sig hur de fungerar och vad de behöver.²⁰ Omgivningen har en stor betydelse för att personer med ASD ska må bra. Det är viktigt att personer som berörs har kunskap om de vanligaste symptomen och vad som kan göras för att exempelvis underlätta i skolan. Det är även viktigt att anpassa kravnivån för att undvika stress. Det är även viktigt att visa individen respekt och tänka på att det är en individ med en egen unik personlighet.²¹

3.2 Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)

ADHD är ett samlingsnamn som även omfattar ADD och ADHD i kombination med DCD.²² Personer med ADHD, Attention Deficit Hyperactivity Disorder, har svårt att koncentrera sig och vara uppmärksamma. Detta leder till att de har problem med att ta emot och tolka information liksom att lyssna och uppfatta instruktioner. Dessutom kan de vara rastlösa och handla snabbt utan att tänka på konsekvenserna, och ha problem att organisera och planera.²³ Personer med ADHD har svårigheter inom exekutiva funktioner, som överaktivitet och att kunna ta initiativ. ADHD yttrar sig på olika sätt hos olika individer och under olika tidpunkter i livet. Omgivningen spelar en avgörande roll för hur allvarlig funktionsnedsättningen blir och en förstående omgivning, underlättar livet för den som har ADHD och därmed kan det öka chanserna till en välfungerande vardag.²⁴ Det sägs att ungefär 5 procent av alla skolbarn har ADHD.²⁵

Kärnsymtomen vid ADHD är uppmärksamhetsproblem, impulsivitet och hyperaktivitet. Dessa kärnsyndrom kan förekomma var för sig eller i kombination.²⁶ Uppmärksamhetsproblem kan innebära svårigheter att med viljans hjälp fokusera på det som är viktigt och relevant för stunden.

¹⁸ Iréne Larsson. *Specialpedagogik 1.Första upplagan*. Malmö: Gleerups Utbildning AB, 2013, 31.

¹⁹ Iréne Larsson. *Specialpedagogik 1.Första upplagan*. Malmö: Gleerups Utbildning AB, 2013, 32.

²⁰ <https://attention.se/npf/aspergers-syndrom/>

²¹ <https://attention.se/npf/aspergers-syndrom/>

²² <https://attention.se/npf/adhd/>

²³ <https://attention.se/npf/adhd/>

²⁴ Iréne Larsson. *Specialpedagogik 1.Första upplagan*. Malmö: Gleerups Utbildning AB, 2013, 34.

²⁵ <http://www.lul.se/sv/Kampanjwebbar/Infoteket/Funktionsnedsattningar/Adhdadd/Vad-ar-autism--Lattlas/>

²⁶ <https://attention.se/npf/adhd/>

²⁷ <http://www.lul.se/sv/Kampanjwebbar/Infoteket/Funktionsnedsattningar/Adhdadd/Vad-ar-autism--Lattlas/>

²⁸ <http://habilitering.se/funktionsnedsattningar/adhd/>

²⁹ <http://habilitering.se/adhd/fakta-om/karnsymtom>

Förstudie

Namn på förstudie: Resursskola med behandling

Författare: Yunus Tuncer

Datum: 2019-05-17

Version: Version 1

Sida: 11 (21)

Det kan även innebära att individen är lättstörd, både av det som händer runtomkring och av egna tankar och impulser. Den bristande uppmärksamheten kan leda till att det blir svårt att planera och genomföra både stora och små uppgifter.²⁷ Hyperaktivitet brukar betraktas som bristande aktivitetsreglering. Hyperaktivitet bland yngre barn kan innebära att de ofta springer omkring och med äldre barn och tonåringar innebära att de ägnar sig åt konstanta småörelser. Impulsivitet innebär svårighet att hålla tillbaka reaktioner i ord eller handling och att viljan är oftast att tillfredsställa sina behov omedelbart hellre än att jobba mot långsiktiga mål. Det kan även innebära svårigheter med att stanna upp och lyssna in andra människor, vilket påverkar samvaron och samspelet med andra.²⁸

ADD är som ADHD men utan överaktivitet. Personen blir lätt distraherad och tappar uppmärksamheten, men är inte överaktiv.²⁹ Personer med ADD, Attention Deficit Disorder, är passiva och kan vara försjunkna i sina egna tankar.³⁰

I förskola och skola är det viktigt att läraren har en tydlig struktur och en anpassad skolmiljö och pedagogik så att samlingar och genomgångar inte blir för långa för barn och elever med ADHD och ADD.

²⁷ <http://habilitering.se/adhd/fakta-om/karnsymtom>

²⁸ <http://habilitering.se/adhd/fakta-om/karnsymtom>

²⁹ <https://www.spsm.se/funktionsnedsattningar/neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/adhd-och-autism---formagor-och-forutsattningar-for-larande/>, <https://attention.se/npf/adhd/>

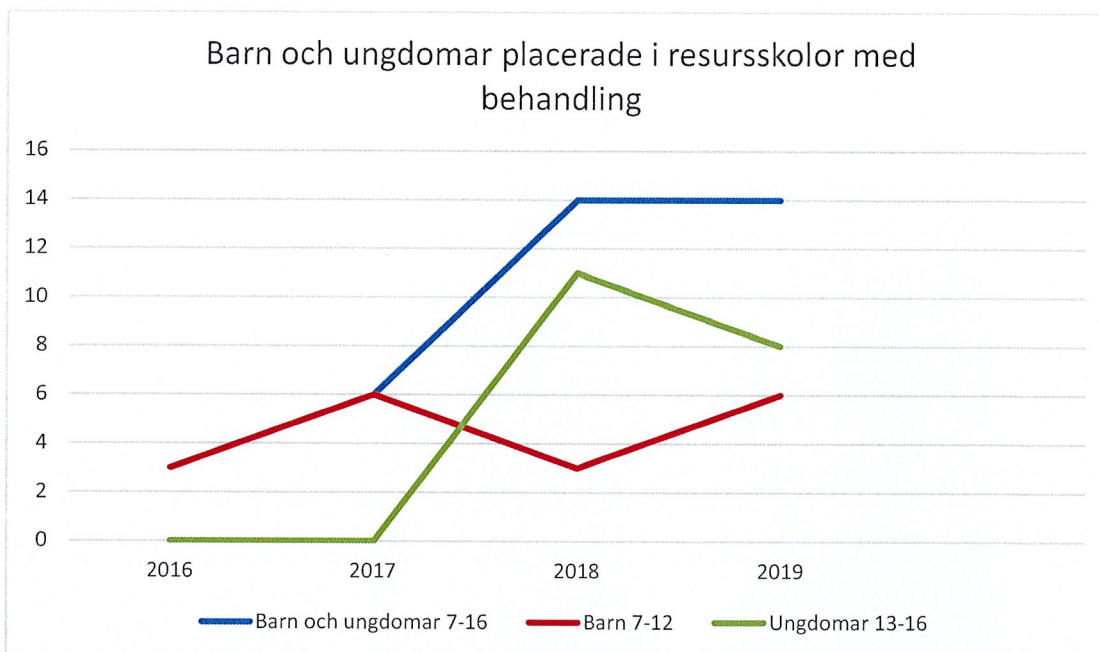
³⁰ Iréne Larsson. *Specialpedagogik 1.Första upplagan*. Malmö: Gleerups Utbildning AB, 2013, 34.
<http://www.lul.se/sv/Kampaniwebbar/Infoteket/Funktionsnedsattningar/Adhdadd/Vad-ar-autism--Lattlast/>

4 Behovs- och målgruppsanalys

I dagsläget finns det 14 barn och ungdomar i Tyresö kommun som går på skolor med behandling, enligt uppgifter från barn- och ungdomsenheten. Det är 8 ungdomar mellan 13-16 år och 6 barn mellan 7-12 år. Ingen utav ungdomarna går på gymnasiet.

Statistik över placeringar av barn och ungdomar i Tyresö kommun i resursskolor med behandling mellan 2016-2019

4.1 Gymnasium

Det finns i dagsläget inte några ungdomar i gymnasieålder i Tyresö kommun som går på en resursskola med behandling. Däremot har en elev ansökt om en plats under året men blivit nekad av skolan med behandling och blivit placerad i Tyresö gymnasium, enligt uppgifter från barn- och ungdomsenheten.

Enligt uppgifter från beställarenheten i gymnasie- och vuxenutbildningssektorn går 27 Tyresöelever på en resursskola/skola med särskilt stöd. 13 av eleverna går på nationella program och 14 av eleverna går på introduktionsprogram. Vid ansökningsomgången till gymnasiet hösten 2019 söker 23 elever till resursskolor utanför kommunen. 10 av eleverna söker till nationella program och 13 elever söker till introduktionsprogram. På Tyresö gymnasium är 11 elever inskrivna på studievägsvariant AST (autismpektrumtillstånd).

4.1.1 Gymnasie- och vuxenutbildningssektorns synpunkter

Gymnasie- och vuxenutbildningssektorn bedömer att det finns ett stort tryck till resursskolor i Stockholm. Det är oftast fler sökande än vad resursskolorna kan ta emot. ESS-gymnasiet som är en kommunal resursskola tar exempelvis emot sina elever i Stockholms stad i första hand och elever i Tyresö kommun tas emot i andra hand enligt uppgifter från beställarenheten. Enligt Storsthlm

kommer elevantalet att öka³¹ och det finns inget i motsvarande grad som tyder på att antalet platser på resursskolor kommer att öka.

Gymnasie- och vuxenutbildningssektorn ser ett behov av en resursskola i Tyresö kommun och inte en resursskola med behandling för gymnasieelever, eftersom efterfrågan på behandling är relativt låg på gymnasialnivå. Det finns många elever som är i behov av en resursskola och det är svårt att få en placering för de eleverna. En resursskola i kommunal regi i Tyresö skulle kunna skapa möjlighet till bättre anpassning och alternativ. En resursskola i kommunal regi skulle även kunna ge möjlighet till att skapa bättre kvalitet i utbildningen för elever som behöver särskilt stöd och bättre kontroll över ekonomin. Eftersom eleverna i dagsläget får besked om placering i resursskola i mycket sent skede, leder det till frustration bland elever och föräldrar. En resursskola i kommunen skulle kunna leda till att eleverna får ett tidigare besked.

Konsekvensen av att eleverna inte får plats i befintliga resursskolor är att Tyresö gymnasium blir ansvarig för eleverna som inte har fått en placering. Det leder till kvalitativa konsekvenser för eleverna och ekonomiska konsekvenser för gymnasiet. Konsekvenserna av att eleverna inte får plats i en resursskola och istället placeras i Tyresö gymnasium är att gymnasiet inte hinner förbereda sig på samma sätt som en resursskola hinner göra. Ledningen i Tyresö gymnasium bedömer att det saknas en rätt anpassad struktur för de eleverna. Eleverna får vanlig undervisning med andra elever och ibland arbetar de enskilt med en assistent i enskilda rum. Under raster är det svårt att ha koll på eleverna och föräldrarna efterfrågar mer struktur, vilket kan ses som en anledning till att föräldrar och elever söker till resursskolor utanför kommunen. Det är viktigt att arbeta med problematisk skolfrånvaro med barn tidigt i yngre åldrar. Det är även viktigt att skilja på utåtagerande och inåtriktade elever, samt att tänka på att volymen i storlek på en resursskola eftersom det anses skapa stabilitet.

En resursskola för ungdomar i gymnasieålder kan utredas ytterligare.

4.2 Grundskolan och förskoleklass

Det finns i dagsläget 14 barn och ungdomar i åldrarna 7-16 i Tyresö kommun som går i en resursskola med behandling. Uppgifterna är hämtade från barn- och ungdomsenheten och från enheten elevhälsan inom barn- och utbildningsförvaltningen. Utöver ovan nämnda barn finns det även 24 barn som går i externa resursskolor och 11 barn som går i Kumla lärstudio.

I barn- och ungdomsenhetens verksamhetsberättelse 2018 framgår att det stora antalet barn med neuropsykiatriska funktionshinder kräver ett omfattande samarbete med skola, elevhälsa och vårdgivare. Flera av barnen har mycket stor skolfrånvaro till följd av att de inte klarar den ordinarie skolmiljön och det är därför inte ovanligt att förfrågan kommer från skola och föräldrar om att ge barnet en annan skolform. Elevhälsan kan i vissa fall erbjuda plats på den nystartade lärstudion på Kumla skola eller på en extern resursskola. När inget av detta är möjligt kan det bli aktuellt med en placering på en resursskola med behandling där elevhälsan och Barn- och ungdomsenheten delar på kostnaden.

³¹ Gymnasiebehovet 2018, Trender och kunskap om Stockholms läns gymnasierregion, STORSTHLM, 28.

Kumla lärstudio startades upp i augusti 2018. Miljön i lärstudion är anpassad för att ge elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar så goda förutsättningar som möjligt. Placering sker i samarbete mellan centrala elevhälsan, skola och vårdnadshavare. Det finns två grupper en för årskurs 1-6 och en för årskurs 7-9. Fyra pedagoger arbetar i lärstudion.

4.2.1 Barn- och utbildningsförvaltningens synpunkter

Barn- och utbildningsförvaltningen ser ett stort behov av en resursskola med behandling i Tyresö kommun. Förvaltningens bedömning är att det finns ett behov av att erbjuda behandling och stöd under hela dagen som skolan inte har kompetens att erbjuda.

Behovet uppstår när grundskolan bedömer att föräldrar behöver involveras, och när föräldrarna är i behov av stöd för att ge barnet förutsättningar att klara sin skolgång. Föräldrarna behöver stöd när de inte inser vad deras roll är i att barnet kommer till skolan och vad de behöver ändra på för att lyckas. Behov av stöd omfattar en struktur för hela familjen, att barnet kommer till skolan varje dag och får sömn samt näring för att klara av skoldagen och för att lyckas i skolan. Eftersom behandlingen omfattar hela familjen tycker förvaltningen att det är viktigt att socialtjänsten ansvarar för frågan med arbetet av behandlingen av familjen.

Kumla lärstudio är till för barn som behöver mer anpassad och lugnare miljö i skolan. Kumla lärstudio motsvarar däremot inte behovet av behandling för barn som har svårare neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Förvaltningen anser att en vanlig resursskola inte klarar av barn som behöver mer omfattande behandling och beteendeförändring.

Det finns flera fördelar med en resursskola med behandling i Tyresö kommun. Det är bland annat viktigt att barnet får behålla sina vänner, närheten till familj och hem, att inte behöva åka taxiresor till och från skolan samt kunna erbjuda ett alternativ för den yngre målgruppen. Enligt uppgifter från tidigare arbetsmaterial är barn- och utbildningsförvaltningens bedömning att det är ett sätt att ta hänsyn till barnets bästa, eftersom barnen mår bäst av att vara i sin egen kommun med närhet till vänner och familj. I dagsläget finns det enbart en aktör i länet som driver resursskola med behandling för den yngre målgruppen. Bristen på konkurrens innebär att aktören själv kan välja vilka barn som beviljas plats och till vilken kostnad.

En viktig aspekt är ekonomin enligt förvaltningen. Placeringarna är dyra och medför även höga taxikostnader. Förvaltningen poängterar även att barnen inte får plats i externa resursskolor med behandling och att det tar för lång tid innan barnen kan placeras, vilket kan leda till att barnet inte går till skolan alls och att ett negativt beteende med stor skolfrånvaro etableras. Det leder ofta till frustration hos familjerna och påverkar barnens skolgång negativt. Dessutom finns det möjlighet att sälja ett antal platser till andra placerande kommuner, eftersom det i dagsläget saknas behandlande resursskolor för den yngre målgruppen.

Konsekvenserna av att inte ha en resursskola med behandling i kommunen anses vara att det blir mer kostsamt, barnens band till kompisar i kommunen klipps samt att de behöver åka skoltaxi. Enligt uppgifter från förvaltningen har många av de barn som har gått i en resursskola med behandling övergått till en resursskola. Det är mycket individuellt om barn kan gå över till en vanlig skola eller resursskola efter en skola med behandling.

4.2.1.1 Målgrupp

Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att målgruppen som är i störst behov av en resursskola med behandling i Tyresö kommun är barn i årskurs 1-6. Förvaltningen poängterar att barn i den aktuella åldersgruppen vanligtvis är svårare att placera i resursskolor med behandling, eftersom de flesta av sådana skolor riktar sig till målgruppen i årskurs 7-9.

Enheten för elevhälsan gör bedömningen att två av de yngre barnen som går i en resursskola med behandling skulle kunna gå i en resursskola med behandling i Tyresö kommun. SIP-möten har visat att fler barn kommer att behöva placeras i en skola med behandling, enligt enheten för elevhälsan. I arbetsmaterial från tidigare utredning, finns beskrivet att det finns fördelar med att rikta sig till en yngre åldersgrupp och med att inkludera behandling för hela familjen, eftersom insatsen anses kunna förebygga senare placeringar och ohälsa hos eleven. I arbetsmaterialet påpekar förvaltningen att en behandlande resursskola för den yngre målgruppen kunde möjliggöra långsiktighet för målgruppen.

Enheten för elevhälsan bedömer att barn som går i en resursskola med behandling i årskurs 7-9 inte bör flyttas av etiska skäl. Det anses även enligt enheten att det är svårare för barn i yngre åldrar att åka skoltaxi till skolan samt att det blir svårt för föräldrarna som kanske måste åka och hämta och lämna barnen.

4.2.1.2 Organisation och kostnadsfördelning

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att resursskolan med behandling i kommunen ska ingå som en enhet i en av kommunens befintliga grundskolor.

Förvaltningen föreslår att det ska finnas plats för 10-15 elever när skolan är i drift och att man fasar in två till tre barn åt gången i början. Bedömningen är att resursskola med behandling i kommunen kan startas upp med 5-6 barn. Utformningen av lokalerna och barnens behov är avgörande för hur många barn som kan placeras på samma skola.

Barn- och utbildningsförvaltningen poängterar att det i dagsläget är socialtjänsten som står för 70 procent och barn- och utbildningsförvaltningen för 30 procent av kostnaderna för barn i skolor med behandling. Det är också den kostnadsfördelning som föreslås vid finansiering av resursskola med behandling i Tyresö kommun.

Det finns ingen annan kommun i Stockholmsregionen som har en resursskola med behandling i kommunal regi. Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att pendeln är på väg att vända och inom skolan ses ett allt större behov av olika lärmiljöer och insatser för barn med särskilda behov. Förvaltningen menar att Tyresö tar tag i frågan tidigt och att det kommer vara fler kommuner som kommer se behovet framöver.

4.2.2 Förvaltningen för liv och hälsas synpunkter och målgrupp

Enligt uppgifter från barn- och ungdomsenheten har antalet SIP-möten ökat för framförallt den äldre målgruppen mellan 13-16 år. Däremot gör barn- och ungdomsenheten bedömningen att behov av en kommunal lösning är störst för den yngre målgruppen mellan 7-12 år eftersom barn inte ska behöva åka skoltaxi långa sträckor. De resursskolor med behandling som anlitas idag tar inte emot barn som bedöms vara i behov av insatsen. Barn som behöver mer omfattande behandling och barn som är utåtagerande riskerar att stå utan plats eftersom utbudet är så begränsat.

Arbetsmarknads- och socialsektorns definition av behandling är att behandlingen omfattar hela familjen. Det brukar oftast ske när det finns ett socialt problem i familjen. Det är barnet som har en funktionsnedsättning men behandlingen sker oftast när familjen behöver stöd med att ta hand om barnet. Behandling avser att barn och föräldrar tillsammans och var och en för sig ska hitta strategier för hur de ska hantera sina inbördes relationer, beteenden och vanor.

En antagning till resursskola med behandling går via SIP-möten efter att skolorna har uttömt alla sina resurser. Det vanligaste är att skolan anmäler att de önskar ett SIP-möte när skolan anser sig inte kunna tillgodose barnets behov inom skolans ram. Till mötet kallas skola, föräldrar, chef för barn- och ungdomsenheten, chef för elevhälsan, chef för förebyggande verksamhet, resursenheten samt alla övriga instanser som kan vara berörda. Vid behov av en behandlande skola görs en utredning enligt socialtjänstlagen. Behandlingen innefattar inte bara eleven utan hela familjen/nätverket. Behandlingen kan erbjudas då barnet är aktuellt inom Barn- och ungdomsenheten och barnvårdsutredningen ska vara avslutad och visa att det finns ett behov av samlade insatser för familjen och familjen ska vara beredda att vara delaktiga i behandlingen.

4.2.2.1 Organisation

En avgörande fråga är om volymen elever som är i behov av resursskola med behandling är tillräckligt stor. I bedömningen bör vägas in att behoven av behandling kan se olika ut, och att ett antal elever sannolikt kommer behöva en extern placering även om en resursskola med behandling i kommunal regi finns i Tyresö. Bedömningen är att maximalt tre av de sex barn som idag är placerade i åldersgruppen 7-12 år, skulle gå att placera om i en resursskola med behandling i Tyresö kommun.

Det finns risk att kommunen fortsatt kommer behöva köpa platser till barnen och det kan leda till dubbla kostnader. Bedömningen är att det inte går att placera alla barn som i dagsläget är placerade i en resursskola med behandling i samma skola, eftersom utåtagerande och inåtvända barn har olika behov och kan ha svårt att vistas i samma miljö.

Det finns privata aktörer som har olika inriktningar i resursskolor med behandling. Dessa skolor är mycket efterfrågade och det är svårt att hitta plats för barn och ungdomar som är i behov. Det skulle därför enligt förvaltningen för liv och hälsa vara bra att erbjuda hemmaplanslösningar.

Det finns inte någon annan kommun i länet som har en resursskola med behandling och förvaltningen undrar om det är ett positivt eller negativt tecken. Förvaltningen för liv och hälsa ser ekonomiska risker i att starta en resursskola med behandling från yngre målgruppen, då det kan vara svårt att fylla platserna.

4.2.2.2 Resursenheten

Resursenheten tillhör förvaltningen för liv och hälsa och utför insatser på uppdrag av arbetsmarknad-och socialsektorn. Resursenheten har i uppdrag att erbjuda allmänt förebyggande och individuellt inriktade insatser till barn, ungdomar och deras familjer. Inom enheten finns bland annat öppen förskola, mobila teamet, stöd till unga brottsutsatta, familjeteamet, IFA (intensivt familjearbete), ungdomstjänst, träningsboende och Mini Maria. Inom resursenheten ges också anhörigstöd och föräldrautbildningen ABC.

I resursenhetens verksamhetsberättelse 2018 framgår att har familjeteamet under året arbetat med 167 barn och deras familjer. Medellängden på insatserna var 6,7 månader. Av de 167 uppdragen påbörjades 123 av dessa under 2018 medan resterande fortsatte från 2017.

IFA - har gett stöd till 50 familjer under året. Insatserna har varit omfattande och flera har fått stöd i form av träningsboende i kombination med intensivt familjearbete. IFA-teamet har också gått in i många akuta skeden där det förekommit misstanke om våld mot barnen i familjer. Från september förstärktes IFA med ytterligare en behandlare för att kunna ge flera insatser på hemmaplan. Tjänsten finansierades av Prio-pengar riktade mot psykisk ohälsa.

5 Omvärldsbevakning

5.1 Internt

I dagsläget finns det inga resursskolor med behandling i kommunen. Däremot finns en lärstudio i kommunen, se avsnitt 4.2. Laxen och Steget var dagverksamheter i kommunen och Steget var dagverksamhet integrerad med skola.

5.1.1 Laxen och Steget enligt resursenhetens beskrivning

Laxen var en skola med integrerad psykosocial behandling och startades av Socialförvaltningen i Tyresö kommun år 1997. Bakgrunden var att det i kommunen fanns ungdomar och familjer med psykosociala svårigheter och där insatser i öppenvård bedömdes uttömda eller otillräckliga. Externa placeringar var kostsamma samtidigt som man inte var helt nöjd med resultaten. Syftet med Laxen var att erbjuda en mer kostnadseffektiv lösning samt att ett arbete på hemmaplan där familjearbetet var integrerat skulle möjliggöra att förändringen blev mer bestående över tid.

2002 hade behovet förändrats på så vis att ungdomarna uppvisade en mer komplex problematik som krävde att verksamheten fokuserade mer på behandling än på traditionell skolundervisning. Steget som benämndes som en dagbehandlingsverksamhet med integrerad skola startades 2003. Successivt integrerades Laxen med Steget som då hade totalt 13 platser och tog emot ungdomar i åldrarna 13-18 år. Personalgruppen bestod av föreståndare/enhetschef, behandlare och lärare. Antalet tjänster varierade över tid. Både Laxen och Steget finansierades av socialförvaltningen och via elevernas skolpeng. Barn- och utbildningsförvaltningen stod för kostnaden för rektor.

Steget hade öppet vardagar och större delen av alla skollov. Verksamheten var strukturerad där behandling och skolundervisning integrerades utifrån ungdomens specifika behov och förmåga. Behandlingen bestod av miljöterapi, social färdighetsträning, familjebehandling och individuellt stöd m.m. Undervisningen som bedrevs av behöriga lärare, anställda av socialförvaltningen, var dåtidens kärnämnen, svenska, engelska samt matematik. I verksamheten ingick dessutom hem- och konsumentkunskap samt idrott och hälsa, vilket hölls i av övrig personal. Ytterst ansvarig för det

pedagogiska arbetet var rektor på Forellen/Nyboda skola samt Tyresö gymnasium. Samarbetet mellan rektor, föreståndare och lärare utvecklades och fördjupades över tid.

2011 kom skolans nya läroplan LGR 11. I samband med detta intensifierades samarbetet med rektor på Nyboda skola, flera anpassningar gjordes för att Steget skulle leva upp till de nya kraven. Att eleverna på Steget inte längre hade möjlighet att bli behöriga till gymnasiet väckte dock oro hos såväl föräldrar och placerande socialsekreterare och det bidrog till att antalet placeringar minskade något under 2012. Ett minskat antal placerade ungdomar innebar att Steget inte längre kunde bära sina kostnader. Diskussionerna om att omstrukturera och utveckla Steget för att bättre möta krav och behov ledde fram till ett antal förslag, bland annat att flytta över lärartjänsterna till barn- och utbildningsförvaltningen.

Samtidigt under 2012 stod socialförvaltningen inför ett ekonomiskt underskott. Ett antal åtgärder vidtogs, däribland fattades ett beslut om att avveckla Steget. Verksamheten stängde juni 2013.

5.2 Externt

Det finns ett antal resursskolor med behandling i länet. Resursskolorna med behandling drivs av privata aktörer i länet. Målgruppen varierar i de olika skolorna men majoriteten riktar sig mot den äldre målgruppen mellan 13-16 år.

5.2.1 Sofiaängens skola

Sofiaängen är en privat resursskola med behandling i privat regi. Sofiaängen har både grundskola och gymnasium. Målgruppen är ungdomar mellan 13 och 20 år med psykiatriska och neuropsykiatriska diagnoser, hemmasittarproblematik, inlärningssvårigheter och trauman. Behandlingen och skolan är integrerade och pågår i samma lokaler. Ungdomens individuella mål utgår ifrån behandlings- och skolmål. Skolan vänder sig även till ungdomarnas familjer eftersom även de närmast anhöriga anses också påverkas av att ungdomarna mår dåligt. Behandlingen är uppdelad i tre delar, familjebehandling, individuell terapi och miljöterapi.³²

Familjeterapin sker i olika konstellationer utifrån familjens behov, till exempel enskilda föräldrasamtal och syskonsamtal. Den individuella psykoterapin sker en till två gånger i veckan och anpassas efter ungdomens mognad, behov, ålder och problematik. Behandlingen syftar till att bearbeta händelser och trauman och stärka ungdomarnas identitet, självkänsla och självförtroende, vilket ger förutsättningar till ett meningsfullt och socialt liv. I miljöterapi finns pedagogiska, stödjande och kognitiva inslag. Ungdomarna ges möjlighet att träna sina sociala färdigheter såsom samarbete, att umgås i grupp, att kommunicera och relateras. Exempelvis ingår matlagning, sociala aktiviteter, gruppsamtal, motion, musik, konst, utflykter med mera.³³

5.2.2 Lunaskolan Södra

Lunaskolan Södra är en grundskola för elever med diagnos inom autismspektrum. Skolan arbetar med mindre undervisningsgrupper och har ett helhetstänkande kring varje elev, där tydlig struktur, elevens delaktighet och lust till lärande är centralt för att eleverna ska utvecklas så långt som möjligt, utifrån sina förutsättningar. För att skapa en heldagslösning för eleverna har skolan ett nära

³² <http://www.sofiaangen.se/>

³³ <http://www.sofiaangen.se/behandling/behandlingsmetoder/>

samarbete med Luna Fritid Södra som är en korttidstillsyn enligt LSS, och finns i samma lokaler som skolan.³⁴ Lunaskolan Södra följer den nationella läroplanen för grundskolan.³⁵

5.2.3 Magelungen

Magelungen har resursskolor med behandling i privat regi. Magelungens resursskolor med behandling ger barn och ungdomar stöd i sin sociala och känslomässiga utveckling. Verksamheten är uppbyggd kring behandling och skola som är integrerande med varandra, vilket innebär att behandlingen och skolan pågår tillsammans under dagen. De individuella uppläggen görs utifrån behandlings- och skolmål. Varje familj har ett team runt sig som tydligt arbetar tillsammans för att nå de uppsatta målen. Teamet från dagverksamheten består av samordnare, familjeterapeut och mentor. De flesta av enheterna vänder sig till ungdomar, men några av verksamheterna vänder sig även till yngre barn.³⁶

6 Alternativa lösningsförslag

Det finns ett antal alternativa lösningar som har förekommit under utredningen som har diskuterats. De alternativ som har undersökts är:

- Resursskola med behandling med utgångspunkt årskurs 1-6 med möjlighet att utöka succesivt till årskurs 9.
- Resursskola med behandling med utgångspunkt årskurs 7-9 med möjlighet att utöka succesivt med barn i årskurs 1-6.
- Resursskola med möjlighet till behandling, det vill säga öppenvårdsinsatser som sker på fritiden.
- Fortsatt använda externa aktörer.

7 Rekommenderad lösning

Den rekommenderade lösningen är att frågan om resursskola med behandling utreds vidare med utgångspunkt barn i årskurs 1-6 med möjligheten att utöka succesivt till årskurs 9. I den utredningen får förvaltningarna i uppdrag att ta fram en tydlig ansvarsfördelning mellan skola och socialtjänst. En processkartläggning som beskriver de olika insatser som finns och i vilket läge insatsen är aktuell tas fram. Den ekonomiska analysen och de risker som projektet eventuellt medför behöver fördjupas. Rekommendationen är att resursskolan med behandling drivs i projektform under barn- och utbildningsförvaltningen med särskilt avsatta medel under en tre års period, efter två görs en utvärdering och fattas beslut om eventuell implementering.

7.1 Övergripande risker

De övergripande riskerna med att ha en resursskola med behandling i kommunal regi i Tyresö kommun kan enligt beskrivningen i avsnitt 4 anses vara tveksamheterna till att kunna fylla platserna. Enligt statistik över placeringar av barn och ungdomar i Tyresö kommun i resursskolor med behandling mellan 2016-2019 (se tabell i avsnitt 4), kan man se att antalet placeringar av barn och ungdomar mellan 7-16 år har ökat. En stor ökning har skett bland ungdomar mellan 13-16 år. Statistiken visar att placeringar av barn mellan 7-12 år har varit mellan 3-6 genom åren. Lösningen kan vara att skolan successivt ökar med elever i äldre målgruppen när skolan är i drift. Det finns även risk i att kommunen fortsatt kommer behöva köpa platser till barnen och det kan leda till dubbelkostnader.

³⁴ <https://www.up.se/lunaskolansodra/>

³⁵ <https://www.up.se/lunaskolansodra/mer-om-oss/>

³⁶ <https://magelungen.com/behandlingar/heldag/>

Förstudie

Namn på förstudie: Resursskola med behandling

Författare: Yunus Tuncer

Datum: 2019-05-17

Version: Version 1

Sida: 20 (21)

Kommunen skulle kunna sälja platserna men även det kan innebära risker. Det skulle kunna innebära risk att barn i kommunen inte får plats om behovet uppstår och verksamheten inte kan utöka sina platser. Risken kan anses vara liten då kontrakt med kommuner görs per läsår, enligt uppgifter från barn- och utbildningsförvaltningen.

7.2 Nyttokalkyl

7.2.1 Förväntade nyttor

Nytta	Typ av nytta E/K	För vem/vilka	Uppskattad nytta i kronor eller förväntad nytta i kvalitet
Närmare till skolan för barn och föräldrar. Livskvalitet för medborgare i Tyresö kommun.	K	Barn och vårdnadshavare	Kortare avstånd
Kontroll och insyn över barn och lättare kunna ingripa vid ökad frånvaro.	K	Barn- och utbildningsförvaltningen, förvaltningen för liv och hälsa, vårdnadshavare	Ökad närvaro
Ökad samverkan kring eleven. Att ha barnen i kommunen kan underlätta kommunikation och samarbete mellan socialtjänsten och skolan.	K	Barn- och utbildningsförvaltningen och förvaltningen för liv och hälsa	Ökad samverkan
Mindre kostnader och kontroll över ekonomin. Bättre resursutnyttjande	E	Barn- och utbildningsförvaltningen och förvaltningen för liv och hälsa.	Se bifogad ekonomisk kalkyl
Minskade taxikostnader	E	Barn- och utbildningsförvaltningen och förvaltningen för liv och hälsa	Se bifogad ekonomisk kalkyl

7.2.2 Kostnader

En kostnadskalkyl har tagits fram. Den ekonomiska kalkylen utgår från en resursskola med behandling för 12 elever och sju personal inklusive enhetschef. Personalstyrkan är beräknad utifrån en resursskola för yngre barn i årskurs 1-6. Beräkningen utgår ifrån dagens priser avseende avtalspriser, elevpeng och taxikostnader. Bedömningen är att det behövs fem elever för att verksamheten ska gå runt både för barn- och utbildningsförvaltningen och förvaltningen för liv och hälsa. Om skolan startar med färre än 12 elever behöver inte all personal anställas samtidigt utan kan anställas succesivt. Vid färre elever än 12 finns också möjlighet att sälja platser och få en högre intäkt. Därutöver tillkommer uppstartskostnader på cirka 500 tkr, som kan betalas stegvis vid etablering. Vid full beläggning med 12 barn görs bedömningen att förvaltningarna kan göra en besparing på cirka 68 procent per placering jämfört med idag.

Förstudie

Namn på förstudie: Resursskola med
behandling

Författare: Yunus Tuncer

Datum: 2019-05-17

Version: Version 1

Sida: 21 (21)

8 Bilagor

Ekonomisk kalkyl 2019